

İmtihanlara dayanma gücümüz: **Sabır**

●● Ömer Özdemir

İnsanı hem dünya hem de ahirette huzura erdiren ahlaki hasletlerden biri de sabırdır. Sabır sözlükte “engellemek; güçlü ve dayanıklı olmak” anlamlarına gelir. Bir ahlak terimi olarak ise, “üzüntü, sıkıntı ve başa gelen olumsuz durumlara karşı dayanmak, bela ve musibetlere direnmek” demektir.

İslam ahlakında sabır 3 yerde yoğunlaşır:

1. Haramlara, günahlara, kötülöklere, nefsin gayri meşru arzu ve isteklerine karşı durmaktır.

“Ey Rabbim! Zindan bana, bunların beni dâvet ettiği şeyden daha sevimlidir. Onların tuzaklarını benden uzaklaştırmazsan, onlara meyleder ve cahillerden olurum”(Yûsuf12/33) diyen iffet ve hayâ timsali Hz. Yusuf gibi kendisini günahlara çağıranlara karşılık Allah'ın yasaklarını çiğnememek üzere nefis ve şeytanla mücadele edebilmektir.

2. Ruhumuzun maddi ve manevi kirlerden arınmasını sağlayan başta namaz, oruç, zekât, hac vb. ibadetleri yerine getirirken karşılaşıcağımız bütün engelleri samimiyetle aşmaya çalışmaktır.

3. Dünya hayatında başımıza gelebilecek korku, açlık, yokluk, hastalık, ayrılık ve ölüm gibi bela ve musibetler karşısında sarsılmadan, isyan etmeden metanetle durmaktır. (Bakara 2/155)

Demek ki sabır, dünya imtihanlarına karşı mücadele etmek için dayanma gücümüzdür, manevi sığınağımızdır.

Sabrın ne olduğunu kısaca ifade ettik.

Ne olmadığını da ifade edelim: Sabır asla kötülüğe, haksızlığa, zulme sessiz kalıp boyun eğmek ve olup bitenleri uzaktan izlemek değildir.

O halde sabır, meskenetin, tembelliğin, vurdumduymazlığın, boş vermişliğin değil, tam aksine azmin, gayretin, duyarlılığın, iş ve aksiyonun kaynağıdır.

Kur'an'da sıklıkla ifade edilen “Allah sabredenlerle beraberdir” ayetinin hikmetini de burada aramak gerekir.

27. ÜNİTE AHLAK

AHLAK / İmtihanlara dayanma gücümüz: Sabır	161
ADAB-I MUAŞERET / Sosyal Medya Sokaklarında Gezerken Nelere Dikkat Edelim?	162
GÜNCEL / “Çanakkale Ruhu”nu anlamaya çalışmak	166
YERLİ KANDİLLER / Akif Dedemle Hasbihal...	170
PEYGAMBER KISSALARI / Hz. Eyyüb(a.s)	174

Sosyal Medya Sokaklarında Gezerken Nelere Dikkat Edelim?

●● Ayşenur Şenol

“Slm nbr ii msnz gnçlr” diyerek, “kısaltmaların da bir dozu olmalı” dedirterek, “Allah o noktaları, virgülleri, soru ve ünlem işaretlerini boşuna yaratmadı, kullar da boşuna bulmadı e öyle ise hayrına kullanılmalı, dil şuurunda vatan-severler olarak Türkçe imlâmımıza uymalı, uymaya teşvik etmeli” uyarısıyla girelim sosyal medya sokaklarına. Bakınalım ortalığa, ne yapmalı, ne etmeli, her sokağın kendine has adabına nasıl iştirak etmeli?

Dil demişken, “SÜREKLİ BÜYÜK HARFLERLE YAZMAMALI” çünkü karşımızdakine bağırıyormuşuz anlamı taşıyıp hakaret seviyesinde karşılanır. Benim maksadım dikkat çekmek, önemini ifade etmek, yanlış anlaşılmasın hani:)

Sokaklar diyoruz ama nüfuslarını bir bilerseniz, adım attığınız her yerde

vatandaşlarıyla karşılaşabileceğiniz küresel ülkeler adeta. Digital In 2017 Global Overview raporuna göre 3 milyara yakın aktif sosyal medya kullanıcısı var. Ülke nüfuslarını baz alırsak “sosyal medya”, dünya nüfusunda 1. sırada demek oluyor, ona göre ayağımızı denk alalım :) Sokaklardan bazıları zikredersek Türkiye için en çok kullanılanlar Youtube sonra Facebook, ardından Instagram, Twitter. Ek olarak Whatsapp, Blog, Swarm, Periscope gibi sokakları da sayabiliriz.

Öncelikle bu sokakların amaçlarına uygun davranmalıyız. Daha samimi bir ortam olup nostaljilere olanak sağlayan Facebook, gündemi takip edip oluşturmada rol oynayabileceğimiz Twitter ve dil ayrımı gözetmeyen fotoğraflarla buluşabileceğimiz Instagram vs... Sokaklara girince anlaşılıyor zaten hangi sokak ne sokağı. Aksi davranırsak Müslüman

mahallesinde salyangoz satmaya döner ben size söyleyeyim:)

Tek tek her ahlaki sorumluluk ve ödevlerimizi zikretmeye de lüzum yok aslında. Yalan da iftira da başkasının ayıbını arama şeklindeki tecessüs de, adabı muâşereti konuştuğumuz bu başlık altında söylenmiş, söylenecek ne varsa her biri tek tek geçerli buralarda.

Sosyal medyada bir kimlik taşıyoruz ve bunun sosyal hayattaki kimliğimizle örtüşmemesi durumunda “fake/sahte” hesaplar ortaya çıkıyor ve hesaba dönüşmüş oluyoruz. Beğeni, kandırmaca, dolandırma vb amaçlı hesaplar ya da tanınmadan var olabilmek için, yalnızlığımızı gidermeye çalıştığımız bir hesap da olabilir. Lütfen ama lütfen kendimizi kandırmaya çalışmayalım, ruhumuz kanmaz, emin olun ki anlar. Biz hesap değil, insanız; sayılarla ya da harflerle oynamak bunu değiştirmez. Bolca beğenilmek uğruna yapılan paylaşımlar elektrik ortadan kalktığında bizi mutlu edemiyor, bize hayranlıklarını, sevgisini sunan insanlar elektrik engeline takılıyor ise nasıl mutmain olabiliriz ki? Bir de dua edelim öyleyse, bizi Allah beğensin;) Sahte hesap yalandır, yalan ise bu dünyada da ahirinde de kötü karşılanan bir ahlaki bozukluktur. Bir hesap açıp kendimizi başkası olarak tanımladığımız andan itibaren başta kendimize olmak üzere yalan söylemekteyizdir.

İnsanları aşağılamak, onların ayıbını yüzüne vurmak nasıl ayıpsa, yanılsız sosyal medyada da bu böyledir. Arkadaşlarını toplayıp yorumlarla dövmeler, dalga geçmeler, tehdit etmeler ya da sosyal medyadan sosyal dünyaya dedikodu taşımalar, örneğin kişinin arkadaş olarak eklediği ya da kabul etmediği birine o kişinin profilinden bilgi aktarmalar, paylaşımları izinsiz alıp kaydedip kullanmalar uzak durmamız gereken davranışlardır. Bir de sosyal medyadan ders verme çabası, isim

zikretmeden hem kendisinin hem başkalarının anlayabileceği şekilde hedef gösterme ya da hayra teşvik niyetiyle bile olsa karşımızdakini incitecek paylaşımlarda bulunma var ki çok çok yanlış. Eğer gerçekten bir ayıp, hata görüyorsak Allah’ın hakkı için gidip kendisine yazalım ya da çok daha hayırlısını yapıp konuşalım. Bir de sosyal medya kimseyi olduğu gibi aktarmaz, ordan kişiyi şişirebilir, pişirebilir ya da çok farklı okuyabiliriz. Zan üzere hüküm vermemeliyiz. Çok çok sevgili Allah’ımız uyarıyor:

“Ey iman edenler! Zannın birçoğundan sakının. Çünkü zannın bir kısmı günahdır. Birbirinizin kusurlarını ve mahremiyetlerini araştırmayın. Birbirinizin gıybetini yapmayın. Herhangi biriniz ölü kardeşinin etini yemekten hoşlanırmı? İşte bundan tiksindiniz! Allah’a karşı gelmekten sakının. Şüphesiz Allah tövbeyi çok kabul edendir, çok merhamet edendir”(Hucurat 49/12)

Azcık da bu sokaklarda yürümeyi öğrenelim. Profilimize fotoğraf koymak tercihimize kalmış bir şey ama profillerimiz eğer herkese açıksa bunda temkinli olmakta fayda var. Fotoğraflarını hiç bulunmayacakları platformlarda, çeşitli

uygulamalarla değiştirilmiş farklı pozlarda görüp psikolojisi çok ciddi bozulmuş olan mağdurlar var. Yer bildirimleri yüzünden evine hırsız girmiş insanlar var. Çok zor değil. Benim sayfamda olmaz o işler demeyin, ekrandır, açık kalır, bir gören olur, dikkat edelim. Tavsiye olsun, mümkün olduğunca, gerekli değilse bulunduğunuz yerleri bulunduğunuz an paylaşmayın bu sokakların iyisi de var kötüsü de. Bunların yanında pozlarda da aşırıya gitmemek gerek, dışarıda büyüğe küçüğe yapamadığımız bir davranışı yaparak fotoğraf koymakla o davranışı yapmış oluruz zaten, yapmayalım. Seçici olalım, çocukları, büyükleri unutmayalım ve en önemlisi Rabbimizi.

Tanımadığımız kişilerden gelen istekleri, mesajları reddetmemiz gerek, evet reddetmenin de bir gereklilik olduğu yerler var. Çok masum atılan mesajların ardından neler çıkabileceğini tahmin edemezsiniz, gazetelerin 3. sayfalarına varan vakalar var, demedi demeyin. İnsanları ihyaya davet nitelikli mesajlar da olsa reddedebilin, neden özelden o zaman diye sorabilin 'kendinize'. Çok istiyorlarsa evet yazsınlar bloglarda, sayfalarda vb kamusal alanlarda ama özelden değil! Tanımadığınız birinin

yoldan çevirip sosyal medya hanenize girmesine izin vermeyin. Ne hayır görünenler şer çıktı bu sokaklarda. Dikkat, dikkat, dikkat!

Sosyal medyada da mahremiyete, tesettüre sadık kalmalıyız. Pencereyi açıp evde oturuyor muyuz? Işıkları açmadan önce pencereyi kapatıyoruz biz, hiç olur mu öyle şey? Hiç tanımadığımız, bilmediğimiz, gelip gitmediğimiz insanların ya da evimize gelse bile sınırları olan kimselerin evimizin her köşesine girmiş kadar olmaları, masa örtümüze hatta yatak odalarımıza kadar tarif edecek hale gelmeleri kabul edilebilir mi? Özelimize sahip çıkmazsak sınırlar ihlale açık hale gelir. Göstermenin de elbet adabı var, miktarı var.

Biz hanımlar için tesettürde beylere ve hanımlara karşı farklı sınırlar var biliyoruz ki, hanımlara özel olabilen alanlarda da tesettüre azami dikkati elden bırakmamalıyız. Ekrandır, demiştim ya açık kalır, yanlışlıkla bakan olur, o kapalı gruplar istemsiz açılıvermiş olur. Yüksek düzeyde kontrol edemeyiz, bize olabildiğince dikkat etmek düşüyor.

Hepimizin sınırları var, insan olduğumuz müddetçe. Hiç haberimiz olmadan bir toplantıya hoop dahil edilmek, bir anda kendimizi ilgili, ilgisiz bir konuda, tanıdık tanımadık insanlarla çevrili bir ortamda bulmak ister miyiz? Kişisel haklarımızı ve sınırlarımızı çiğnemek olur böylesi. O zaman gruplara eklemek istediğimiz kişileri mutlaka haberdar etmeli, rızalarını o kapılardan daha girmeden önce almamız. Kolundan tutup içeri aldıktan sonra girmek ister misin denir mi? Bir de toplu mailler gibi ortak gönderim yapılan uygulamalarda mümkün olabildiğince ve gerekli değilse kişilerin bilgileri birbirinden gizli tutulmalı. Haberdar edilmeden, izin alınmadan numara, mail gibi "özel bilgiler" paylaşılmamalı, özel hayata saygı kapsamında saklı tutulmalıdır.

Sizlerle bir terim paylaşayım, "food porn"... Birçok tanımı olsa da genel olarak, yiyeceklerin, özellikle akışkan sıvı olan türlerin iştah açıcı bir şekilde sunulmasını ifade ediyor. Birçok görselde yiyeceğin, içeceğin tarifi ya da herhangi bir açıklayıcı bilgisi de bulunmuyor, fotoğraf öylece paylaşılıyor. Olan gözümüze, midemize falan oluyor yani, evet iştah açılıyor. Paylaşmak böyle mi olur ama? Görüp alamayan, yapamayan ve hatta yiyemeyen olabilir. Göz hakkı diye bir kul hakkı vardır hatırlayalım. Ki illa süslü, sunumlu görsel paylaşmak da değil mesele, can bu çeker. Yiyecek, içecek paylaşacaksak kendilerini paylaşalım, fotoğraflarını değil.

Amellerin niyetlere göre olduğunu da aklımızdan çıkarmayalım, "desinler" diye yapılacak, kendini büyütmeye, kibre yaklaşacak en küçük bir paylaşımı fark ettiğimizde bırakalım kalsın. Bir hususta yanlış anlaşıldı isek de dikkat etmekte fayda olmakla beraber kendimizi yiyip bitirmemeliyiz; başkalarının zanlarından sorumlu değiliz, zanlara sebep olmamaya çalışabiliriz.

Sımsıkı sarılalım dostlarımıza, yakınlarımıza. "A'aaa! Sosyal medyaymış

bu ya!" olayına dönmessin hayatımız. Doğum günü, bayram, başarı, kazanç, bebek vb konularda hayır dilekelerimizi ve tebriklerimizi mümkün olduğunca göre göre, dokuna dokuna ifade edelim. International Journal of Children's Spirituality dergisinin 15. Sayısında siber maneviyatın, bağlılığın, aidiyetin ve sosyalliğin ele alındığı Cyber Spirituality makalesinde "Çevrimiçi iletişim kurmak diğeriyle bağlılık hissi mi yoksa ondan ne kadar izole olduğumuz hissi mi uyandırır?" diye sorulmuştur. Sizce? Bu açıdan bakıldığında karşımızdakine sarılamaz, dokunamayız. Bir ekranın önünde esasen yapayalnızız. İletişimle ilgili araştırmalarda kelimelerin %7-10 oranında, ses ve konuşmanın % 30-38 oranında, beden dilinin ise % 55-60 oranında etkisi olduğu bulunmuştur, bilginize. Sizce de daha iyisi, hakiki sosyalinden sımsıkı sarılmaya değmez mi yakınlarımıza? Ha bir de not, bağlanma ve güven konularında rolü görülen oksitosin hormonu, sarıldığınızda, dokunsal temasta bir güzel salgılanır. Dahası bu hormon kas dokusuna bile yararlıdır. Ne muhteşem ama! Kalın sağlıklı kaslarla, paylaşımlarla, dostluklarla:)

“Çanakkale Ruhu”nu anlamaya çalışmak

●● M. İbrahim Öztürk

Çanakkale... Bir milletin yeniden doğuşu... Kınalı Kuzuların, Seyit Onbaşlıların, Ali Çavuşların destanı. “Allah dinsiz, vatanısız, bayraksız, devletsiz bırakmasın. Ezanlarımız susmasın, namusumuz çiğnenmesin. Yurdumuz düşman işgaline uğramasın. Canım vatana feda olsun!” diyen yiğitlerin zaferi.

8,5 ay sürmüş ve 250.000 şehit vermişiz. Dünya savaş tarihinde görülmemiş bir oran: Bir m2’ye 6000 mermi düşmüş. Havada iki merminin çarpışma ihtimali imkânsız zorlarken bu meydana onlarca çarpışan mermi düşmüş.

Sadece her ilden değil, neredeyse her evden Çanakkale’ye giden olmuş ve

gidenlerin çoğu ne yazık ki dönmemiş. Hatta çoğundan geriye ne mezar, ne fotoğraf, ne isim kalmış. Durgun mavi deniz, sahilden içeriye doğru kandan kızıla boyanmış... O kadar çok yaralı olmuş ki doktorlar ümitsiz vakaları bir kenara bırakıp sadece kurtulma şansı olanlara bakabilmişler.

Savaşın sonlarına doğru askere günde sadece yarım kuru ekmek verilebilmiş. Günlerini siperlerde aç geçiren Mehmetçik, çorba niyetine ayakkabı köselelerini kaynatıp içmiş, mataralarına derelerden su yerine kan doldurmuş.

Onlarca farklı milletten düşmanla savaşmışız Çanakkale’de. Ancak ülkelerine

dönen bu insanlardan hiçbiri savaştıkları Türkleri kinle ve nefretle anmamış. Tam aksine, saygıyla ve minnetle yad etmişler. Türklerin mertliğini, yiğitliğini ve merhametini anlatmışlar soranlara.

Çanakkale’de savaşan Fransız General Bridges, yurduna döndükten sonra bir savaş hatırasını şöyle nakletmektedir:

“Fransızlar, Türkler gibi mert bir milletle savaştıkları için daima iftihar edebilir. Hiç unutmam. Savaş sahasında dövüş bitmişti. Yaralı ve ölülerin arasında dolaşıyorduk, Türk ve Fransız askerleri süngü süngüye gelip ağır zayıat vermişlerdi. Bu sırada gördüğüm bir hadiseyi ömrüm boyunca unutamayacağım. Yerde bir Fransız askeri yatıyor, bir Türk askeri de kendi gömleğini yırtmış onun yaralarını sarıyor, kanlarını temizliyordu. Tercüman vasıtası ile şöyle bir konuşma yaptık:

- Niçin öldürmek istediğin askere yardım ediyorsun? Mecalsiz haldeki Türk askeri şu karşılığı verdi:

“Bu Fransız yaralanınca cebinden yaşlı bir kadın resmi çıkardı. Bir şeyler söyledi, anlamadım ama herhalde annesi olacaktı. Benim ise kimsem yok. İstedim ki, o kurtulsun, anasının yanına dönsün”.

Bu asil ve âlicenap duygu karşısında hüngür hüngür ağlamaya başladım. Bu sırada, emir subayım Türk askerinin yakasını açtı. O anda gördüğüm manzaradan yanaklarımdan sızan yaşlarımı dondurduğunu hissettim. Çünkü Türk askerinin göğsünde bizim askerinkinden çok ağır bir süngü yarası vardı ve bu yaraya bir tutam ot tıkamıştı. Az sonra ikisi de öldüler...”

Çanakkale Savaşına üsteğmen olarak katılmış Avustralyalı Lord Casey de şunları kaleme almıştır:

“Biz Çanakkale Yarımadası’ndan Türklerle savaşarak ve binlerce insanımızı

kaybederek, kahraman Türk Milleti’ne ve onun eşsiz vatan sevgisine duyduğumuz büyük takdir ve hayranlıkla ayrıldık. Bütün Avustralyalılar Mehmetçiği kendi evlâtları gibi sever, onun mertliği, vatan ve insan sevgisi, siperlerdeki dayanılmaz heybeti ve cesareti, bütün Anzakları hayran bırakan yurt sevgisi, insanlığın örnek alacağı büyük hasletlerdir. Mehmetçiğe minnet ve saygılarımla.”

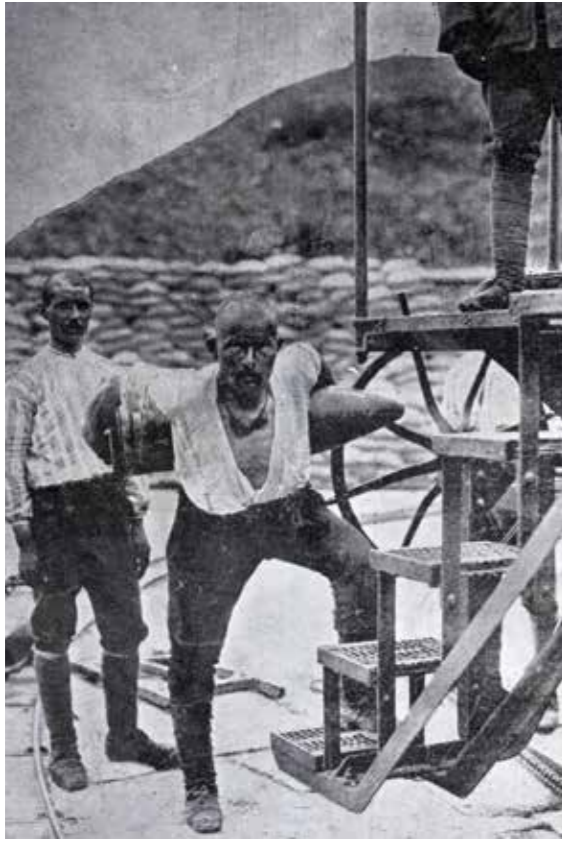
Savaşın en çetin anlarının yaşandığı sıralarda, birçok İslam beldesinde müslümanlar Çanakkale’de çarpışan kardeşlerine yardım ve gönüllü toplamışlar. Pakistan’da da büyük çoğunluğu fakir olmasına rağmen insanlar kulaklarındaki küpelerini, parmaklarındaki alyanslarını, evdeki eşyalarını satarak elde ettikleri paraları atmışlar meydanlara serilen yardım sergilerine. İçlerinden bazıları son kuruşlarını verdikleri yetmezmiş gibi cephede savaşmak üzere gönüllü yazmışlar. Muhammed İkbâl bu esnada kürsüye çıkmış ve birkaç gün önce gördüğü rüyayı anlatmış. Daha sonra da tarihe mal olacak meşhur şiirini okumuş halka hitaben:

Dedi Hz. Muhammed cihan bahçesinden bana bir koku gibi yaklaştın

Söyle bana ne gibi bir hediye getirdin?

Dedim: Ya Muhammed dünyada yok rahatlık.

Bütün özlemlerimden umudu kestim artık.

Varlık bahçesinde binlerce gül, lale var ama ne renk ne koku...

Hepsi de vefasızdır. Yalnız bir şey getirdim kutlanmıştır Tekbirlerle

Bir şişe kan ki eşi yoktur namusudur, vicdanıdır buyurun,

Bu Çanakkale şehidinin kanıdır.

Muhammed İkbâl'le Mehmet Akif aynı dönemde yaşamış ve aralarında gönülden gönüle yol kurmuşlar. Akif, 1915 yılında İngiliz oyunlarına karşı Arap kabilelerine gerçekleri anlatmak için bir kafile ile birlikte resmi görevli olarak Arabistan'ın Necid Bölgesi'ne gider. Kafile, Medine demiryolunun el-Muazzam istasyonunda iken Başkumandan vekili Enver Paşa'dan şifreli bir telgraf gelir. Telgrafta, Çanakkale Zaferi müjdelenmektedir. Mehmet Akif, "Şu Boğaz Harbi nedir? Var mı ki dünyada eşi?" diye başlayıp "Ey şehit oğlu şehit isteme benden makber/ Sana aguşunu açmış duruyor Peygamber" diye biten Çanakkale şiirini, işte bu müjdenin geldiği gece, bu istasyonda

müsveddesiz olarak yazmıştır.

"Çanakkale"de çok şey yaşandı, "Çanakkale" üzerine çok şeyler anlatıldı, çok şeyler yazıldı. Zafer kutlamaları ve anma etkinlikleri yapıldı, yapılıyor. Daha bilmediğimiz, su yüzüne çıkmayı bekleyen ya da yaşadıklarını kimseye anlatamadan ebedi âleme göç eden yiğitlerin artık öğrenemeyeceğimiz ne hikâyeleri var kim bilir? Bilinen bir şey var ki o da Çanakkale'nin bu milletin hayatında çok özel bir yeri olduğu, millet var oldukça bu ruhun hep canlı kalacağı ve yeri geldiğinde daha güçlü bir biçimde şahlanacağıdır. Tıpkı "15 Temmuz" da olduğu gibi.

Çanakkale için ne yapılsa azdır. Ancak yapılacak en önemli şey, herhalde yetişmekte olan nesillerimize bu ruhu doğru anlatmak ve yaşatmaktır. 1980'li yıllarda Rahmetli Turgut Özal zamanında yaşanmış bir olaydan bahsedilir:

Bir Japon heyeti ülkemize gelmiş ve Türk eğitim sistemini incelemiştir. Uzmanlardan oluşan heyet, konuyla ilgili bir rapor hazırlar: "Türkiye'nin milli eğitim sisteminde, milli ruh ve milli dinamik eksik... Milli heyecanın öğrenicilere daha kuvvetle aşılması lazım!" dedikten sonra: "Biz Japonya'da okula başlayacak çocuklarımıza millî ruh şoklaması yaparız. Onları önce toplu halde hızlı trenlere bindirir, ardından onlara dev fabrikalarımızı, teknoloji merkezlerimizi gezdirir, ülkemizin gücünü gösteririz. Sonra da onları Hiroşima ve Nagazaki'ye götürür, orada atom bombası atılan ve yıllardır ot dahi bitmeyen alanlarda yıllar önce hayatını yitiren milyonlarca ecdadımızdan bahsederek: Eğer siz çok çalışmaz, bilinçlenmez ve az önce gördüğünüz ileri teknolojilere sahip olmazsanız sonunuz böyle olur deriz."

Orada bulunan bürokratlarımızdan biri: "Ama bizim Hiroşima'mız yok ki!" deyiverir gafletle.

Japon uzmanın bu söze karşılığı çarpıcı olur: "Sizin Çanakkale'niz on Hiroşima eder!"

Çanakkale ruhunun temellerini bilmek gerek. Biz bu ruhu millet olarak imanımızdan alıyoruz. "Ölürsem şehidim, kalırsam gazi..." anlayışı vardır işin özünde. Büyük İslam komutanı Halid b. Velid'in İran komutanına söylediği şu sözler bu inancı temsil eder: "Sizin, hayat ve şarabı sevdiğiniz kadar ölümü seven bir orduyla geldim."

Ölümü, 'öz vatan pınarından şerbet', şehadeti ölümsüzlüğe açılan muazzam kapı, gaziliği dünyevi rütbelerin en yücesi bilen bir inanca sahibiz. Şehitlik ve gazilik dinimizin bize sunduğu çok yüce payelerdir. Onlarcası içinden sadece şu ayet ve hadisler bile meselenin değerini göstermeye yeter: "Allah yolunda öldürülenlere 'ölüler' demeyin. Aksine onlar diridirler ancak siz fark edemiyorsunuz." (Bakara, 2/154).

"... Allah'a yemin ederim ki, Allah yolunda cihad edip öldürüleyim, sonra yine cihad edip öldürüleyim, sonra yine cihad edip öldürüleyim isterdim" (Buhari, Müslim)

"... Allah'a yemin ederim ki, Allah yolunda alınan herhangi bir yara kıyamet gününde aynı şekilde görülecek. Rengi

kan renginde ve kokusu misk kokusunda olacaktır." (Buhari, Müslim)

Çanakkale İslam'dır, vatandır, bayraktır, sancaktır, hilaldir, yıldızdır, ezandır...

Çanakkale namustur, şereftir, izzettir, onurdur, hürriyettir...

Çanakkale ümmettir, birliktir, dirliktir, diriliştir...

Çanakkale İstanbul'dur, Mekke'dir, Medine'dir, Kahire'dir, Şam'dır, Bağdat'tır, Lahor'dur, Pencap'tır, Kudüs'tür, Gazze'dir, Yemendir, Trablusgarp'tır, Üsküp'tür, Kosova'dır, Bosna'dır, Semerkant'tır, Buhara'dır Taşkent'tir, Kafkasya'dır... Hâsılı bütün bir İslam coğrafyasıdır.

Çanakkale Türktür, Kürttür, Zazadır, Araptır, Çerkezdir, Boşnaktır, Arnavuttur... Müslümandır.

Çanakkale kadın-erkek, genç-yaşlı, çoluk-çocuk topyekûn bir direniştir.

Çanakkale Allah'ın dışında hiçbir gücün karşısında eğilmemektir.

Çanakkale ümmet olma bilincine yükselmektir. Sadece bir milletin değil ümmetin varoluş mücadelesidir. Son Kale'ye sahip çıkmaktır...

Bütün şehitlerimizin ruhu şad olsun... Allah bu aziz milleti ve bütün İslam beldelelerini zalimlerin zulmünden korusun...

Akif Dedemle Hasbihal...

●● Sevgülay Öztürk

-Sevgili Dedeciğim! Selamün Aleyküm, nasılsınız, iyi misiniz? Adım Mehmet. Sizinle hayal dünyasının kendine has hakikatinde hasbihal etmeye, sizi tanımaya geldim. Zamanın genci olarak bana nasihatlerde bulunmanızı ve bana yol göstermenizi isterim.

Nasıl bir genç olmalıyım, neler yapmalıyım? Kendinizden yola çıkarak bana anlatır mısınız?

-Aleyküm Selam. Mehmedim, hoş geldin, sefalar getirdin. Gelişin ne güzel geliştirdi. Sözlerin ne güzeldir. Ben de seninle konuşmak, sana önemli nasihatlerde bulunmak isterim. Senden bazı isteklerim de olacak oğul.

Evladım en başta Kuran'ı Kerim'i çok iyi öğrenmelisin. Onu çok okumalı, en iyi şekilde anlamaya çalışmalısın. Hafızlık önemlidir. Ben ilk dersimi babam Tahir Efendi'den aldım. Bana Kuran'ı Kerim'i öğretti. Ezberlememe yardımcı

oldu. Ben hafız oldum çok şükür. Kuran-ı Kerim'i ezberlemek yetmez onu anlamak da çok önemlidir. Bu yüzden ben Kur'an-ı Kerim dili olan Arapçayı öğrendim. Arapçamın seviyesi Kur'an-ı Kerim'i tercüme edecek seviyeydi. Kur'an'ı anlamak da yetmez, Kur'an-ı yaşamak lazımdır. En önemli kısım da işte burasıdır. Kur'an-ı Kerim, üzerinde konuşulacak bir kitap değil emirleri doğrultusunda yaşanacak bir kitaptır. Ben hayatımın her safhasında attığım her adımı Kuran-ı Kerim'e göre atmaya çalıştım. Bana yön veren ve yol gösteren yegâne kitap Kur'an-ı Kerim'dir. Kur'an-ı Kerim ölümler için değil, biz diriler için gelmiş bir kitaptır.

Mehmetçiğim ben dil olarak sadece Arapçayı değil, şiir ve edebiyat dili olan Farsçayı ve batı medeniyet dili ve benim yaşadığım dönemde önemli olan Fransızca'yı da çok iyi öğrendim. Bu dilleri öyle iyi bir seviyede öğrendim ki o dillerde

tercüme yapabilecek seviyeye çıktım Yaşadığım dönemde önemli olan yabancı dilleri öğrenmelisin. Bu sana bir dava adamı ve bir fikir adamı olarak çok lazım olacak. En başta inandığımız kitap olan Kur'an-ı Kerim'in dili olan Arapçayı, bizim şiir ve edebiyat dilimiz olan Farsçayı ve Osmanlıca'yı mutlaka en iyi şekilde öğrenmelisin. Senin yaşadığın dönemde İngilizce önemli. O halde İngilizceyi de mutlaka iyi bir seviyede öğrenmelisin. Öğrenebilirsen diğer batı dillerini de öğrenmelisin. Bunun için çok çalışmalı, çok okumalısın.

-Doğru söylüyorsun sevgili Akif Dedeciğim. Öğretmenlerim de dil öğrenmenin geleceğimiz açısından çok önemli olduğunu anlatıyorlar bize. Ben de bu yüzden bu yıl İngilizce Kursuna yazıldım. İngilizcemini geliştirmeye çalışıyorum.

-Aferin yavrum çok iyi yapmışsın. Mehmetçiğim biraz önce Kuran-ı Kerim'i çok iyi okumalı ve anlamalısın demiştim, burada şunu da ifade etmek isterim, hayatım boyunca Kur'an ahlakı üzere yaşadım. Asla yalan söylemedim. Gıybet etmedim, yanımda kimsenin gıybetini yaptırmadım. Her daim dürüst oldum.

Samimiyet benim için çok önemli bir özelliktir. Ben aileme karşı, çocuklarıma karşı hep samimi oldum. Dostlarıma karşı samimi davrandım her zaman. Onlara verdiğim sözleri mutlaka yerine getirdim. Konuşurken samimiydim, yazarken samimi. Benim hayatım samimiyet üzerine kurulmuş bir hayattır. Benim için sözünde durmak çok önemlidir. Verdiğim sözü kar, kış, kıyamet fark etmez mutlaka yerine getiririm. Sözünde durmayanları da asla sevmem. Doğrudur benim yolum. Sözüm özüm doğrudur benim. Bu yüzden de "sözüm odun gibi olsun yeter ki doğru olsun" derim her zaman. Her daim hak ve hakikatten yana tavır alırım. Hakkı tutar kaldırıyorum her zaman. Zalimin karşısına korkusuzca dimdik dikilirim. Kimseye yalalaklık yapmadım. Hele hele devlet yöneticilerine hiç yaltaklanmadım. Sende öyle ol Mehmedim. Her zaman doğru ol, doğrudan yana tavır al ve hakkı tutup kaldır. Deden olarak senden beklediklerimin en başında bunlar gelir.

- Tamam, Sevgili Dedeciğim, sana söz veriyorum, ben de senin gibi her zaman hakkın ve haklının yanında olacağım.

- Mehmetçiğim sana nasihatlerim hep ahlaki veya dini olmayacak bunların yanı sıra biliyor musun ben sporu çok severdim. En başta çok yürürdüm. Yürümekten büyük zevk alırdım. İyi bir yüzücüydüm. Aynı zamanda iyi bir güreşçiydim. Güreşin ve yüzmenin yanı sıra gülle atardım. Gülle atmada da çok başarılıydım. Spor hayatına sok ve hiç çıkarma. Spor seni zinde tutar. Hayatını disipline eder. Sporculuğumun yanında çok iyi de bir neyzendim. Neyzen Tefik'ten ney dersleri aldım.

- Akif Dedem ben de sporu çok seviyorum. Özellikle futbol oynamayı. Okulun futbol takımındayım. Senin şiirlerini okuyorum çok seviyorum. Özellikle İstiklal Marşı'na hayranım.

İstiklal Marşını yazıp milletimize hediye ettiğiniz için çok teşekkür ederim. Ayrıca yarışmanın karşılığı olan 500 lirayı ihtiyacınız olduğu halde almamışsınız. Bu asil davranışınız beni çok duygulandırıyor.

- Evet, Mehmetçiğim, ben her zaman sözümle ve kalemimle mücadele etmiş biriyim. Şiirler yazdım, hikâyeler yazdım. Şiirlerimi aruzla yazdım. Yazmamın esas gayesi milletimin ve bütün İslam âlemi-
min emperyalist güçlere karşı verdiği mücadeleyi anlatmaktı. O kutsal mücadeledede onların yanında yer almaktı. Safımı belli etmektir. Fakirlerin, mahzunların, dertlilerin dertlerini anlatmak için yazdım. "Sanat sanat içindir" diyenlere inat, "sanat millet içindir, sanat halk içindir" diye yazdım. Hiçbir zaman bir sanatçı gururuyla fildişi kuleme çekilmedim. Fildişi kulelilerim olmadı benim. Her zaman halkın içindeydim.

Millî mücadeleye katıldım. Ben, milletçe zor dönemlerden geçtiğimiz bir devirde yaşadım. Osmanlının yıkılma

sürecini, Birinci dünya savaşını, Balkan savaşlarını gördüm. Açlığı sefaleti gördüm. Ama yılmadım. Bu zorluklar bana güç verdi. Cami cami dolaştım, vaazlar yaptım. Halkı milli mücadeleye davet ettim. Vaazlarım basılıp askerlerimize dağıtılıp okutuldu. Dönemin zenginleriyle birebir görüşüp milli mücadele için maddi yardımlar topladım. Yeri geldi ülke içinde ve ülke dışındaki isyanların bastırılmasında aktif görevler aldım. Birinci mecliste konuşmalar yaptım. Halkı bilinçlendirmek için gecemi gündüzüme kattım, ailemi dahi vatanım ve milletim için ihmal ettim.

İstiklal Marşını yazdım. Bu marşı yazmaktan her zaman şeref duydum. Ama her zaman da "Allah bu millete bir daha İstiklal Marşı yazdırmasın" diye dualar ettim. Dediğin gibi İstiklal Marşı birinci olduğunda bana verilmek istenen ödülü almadım, alamazdım. İstiklal Marşı benim marşım değil, milletimin marşıdır. Bu yüzdendir ki İstiklal Marşını yedi kitaptan oluşan Safahat isimli kitabıma almadım. Sizlerden

istediğim de İstiklal Marşını her zaman onurla okumanız ve her kelimesinde neler anlatmak istediğimi çok iyi anlamanızdır. Ben de bu necip Türk Milleti için İstiklal Marşını yazabilmiş olmaktan her zaman onur duyuyorum.

- Mısır'a Niye gittiniz Akif Dedeciğim, vatandan ayrı kalmak sizi üzmedi mi?

- Üzmez olur mu Mehmedim, üzmez olur mu? Her anım vatan hasretiyle geçti. Mısır'a gidişim Gönüllü Sürgünümüdü. Gitmeye mecbur bırakıldım. Dışlandım yalnızlaştırıldım. Mısır'da dahi takip edildim, orada da yalnızlaştırıldım. Bunları anlamak için benim hayatımı ve yaşadığım dönemin tarihini çok iyi okumalısın. Okumalarını da doğru kaynaklardan yapmalısın. Benim hayat boyu haykırışım vatanım, milletim ve bütün İslam âlemi içindir. Son dönem susuşum da yine inandığım davam içindir. Bütün bu gerçekleri zaman içinde daha iyi anlayacak ve yorumlayacaksın oğul.

Oğul beni sadece İstiklal Marşı şairi diye tanıtmaya çalıştılar. Ama öyle değil. Ben bir mütefekkirim. Bir din âlimiyim, bir şairim. Yedi kitaptan oluşan Safahat'ı okumanı istiyorum. İki tane dergi çıkardım: Sebilürreşad ve Sırat-ı Müstakim. Bu dergilerde yazılar yazdım. Yazılarımda vatanın işgal güçlerine karşı mücadelesi ve Müslümanların çektiği sıkıntılarla ilgili konulara yer verdim. Ben bir mücahidim oğlum. Hayatım boyunca Kur'an ve sünnet

yolunda mücadele ettim. Müslümanların ve milletimin yanında yer aldım. Sadece sözle değil, azim ve gayretli çalışmalarım-
la yaptım bütün bunları.

1936 yılında ölmeme az bir zaman kala ülkeme döndüm. Ülkeme, ölmek için döndüm. Başka diyarlarda ölmek istemedim. Ruhumu sevdalı olduğum bu topraklarda teslim etmek, Allah'a şüheda kanıyla sulanmış bu topraklarda kavuşmak istedim oğul.

Mehmedim, sana daha söyleyecek çok sözüm var. Söyleyeceklerim ciltler doldurur. Sen benim bu söylediklerimden yola çıkarak davamıza sahip çıkmalısın. Çok çalışmalısın. Her an okumalısın. Kendini çok iyi yetiştirmelisin. Sana ve senin gibi gençlere olan güvenim tamdır.

Hepinize selam edip gözlerinizden öpüyorum.

Hız. Eyyûb (a.s)

● İrem Ertuğrul

"Bu da geçer ya hu" sözünü elbet duymuşsunuzdur, tablolarla yazılıp duvara asıldığını, bez çantalarla hatta bileklıklere yazıldığını görmüşsünüzdür. Fakat görmek yetmiyor, bu bilgiyi kalbe indirip, buna göre hareket etmek gerekiyor. İşte bunun da adı 'sabır'.

'Sabır' deyince sizin aklınıza neler geliyor? Örneğin çok istediğiniz bir şeyin olmasını beklemek, mesela 'karnede takdir getirirsen bisiklet alacağım' diyen bir aile büyüğünün müjdesiyle gün saymak olabilir; çok sevdiğiniz biriyle buluşacağınız günü heyecanla bekleyip gözlerinize uyku girmemesi de. Fakat dikkat edin, bu örneklerdeki sabır hali pasif bir bekleme değil: Takdir getirebilmek için derslere asılmak da, buluşma günü ne giyeceğinizi, ona ne diyeceğinizi, hediye olarak ne götüreceğinizi düşünmek de sabra dâhil.

Sabır deyince benim aklıma Hz. Eyyûb aleyhisselam geliyor. Gerçi bütün hallerin en mükemmel örnekleri Efendimiz Muhammed Mustafa (sav)'da vardır

ama güzellikte Hz. Yusuf (as), sabırda Hz. Eyyûb (as) meşhur olmuştur. Hatta "Eyüp Sabrı" diye deyimimiz bile vardır.

İslam kaynaklarının bildirdiğine göre Hz. Yakub aleyhisselamın soyundan gelen ve Şam-Havran bölgesinde yaşayan Hz. Eyyûb, Allah tarafından sayısız nimete nail olmuştur. Çok miktarda malı mülkü, sağmal hayvanları, emrinde çalışan insanlar ve soyundan çocukları vardı. Şimdi, başta söylediğimiz "bu da geçer ya hu" sözünü hatırlayalım hatta bir de tersinden bakalım. Yalnız, başımıza gelen sıkıntılı durumların değil, Allah'ın bize verdiği güzellik, gençlik, sağlık ve maddi imkânların da geçici olacağının farkına varalım.

Rabbimiz, bize bir örnek olması için kulu Eyyûb aleyhisselamı ne de güzel imtihan etmişti. Önce sahip olduğu malı mülkü ve hayvanları telef olarak serveti elinden alındı, Hz. Eyyûb (as) ise "O malı mülkü bana Rabbim verdi, şimdi de aldı, çünkü sahibi O'dur" diyerek birinci sınavdan geçti. Ardından çocuklarını büyük bir

depremde kaybettiğinde babalık şefkatiyle gözlerinden yaşlar gelse de sabır ve tevekkül yolunu tutmayı bildi. Karşısına çıkan Şeytan'a da "Ey mel'ûn! Sen İblisin. Beni Rabbime isyana teşvik etmek istiyorsun. Şunu bil ki, evlâdım bir emanet idi. Rabbime niçin incineyim. Rabbime hamd ederim" buyurdu. İkinci sınavdan da başarıyla geçince, bu kez vücudunu ağır iltihaplı çibanlar sardı. Bu haliyle üç veya yedi sene sabrettiği rivayet edilir. Ancak yaralar Rabbini zikrettiği ve peygamberlik görevini ifa ettiği dilini ve kalbini sarmaya başladığında Cenab-ı Hakk'a şöyle niyaz etti: "Başıma bir bela geldi, (sana sığındım), sen merhametlilerin en merhametlisin." (Enbiya 21/ 83)

Şöyle bir soluklanıp düşünelim, etrafınızda mal ve mülküyle, çocuklarıyla ve hastalıkla imtihan edilen birilerine muhakkak rast gelmişsinizdir. Bu sınavlarda sabrı ve tevekkülü tercih ederek Rabbime isyan etmeyen, tam aksine Allah'ın ipine daha sıkı sarılanlar olduğunu görmüşsünüzdür. İşte onlarda da "Eyüp Sabrı" vardır. Hem de ne güzel bir müjdeyle müjdelenmişlerdir. Bakın Âlemlerin Rabbi, Kur'an-ı Kerim'de Eyyûb aleyhisselamdan nasıl bahsediyor: "Biz onu (belâlara) hakikaten

sabırlı bulduk. O ne güzel kuldu. Şüphesiz yok ki o tamamen Allah'a dönen (bir zât) idi." (Sâd 38/44)

Defterimize "O ne güzel kuldu" yazdırmak nasip olsa, insan daha ne ister ki?

Fakat kıssamız burada bitmedi, Hz. Eyyûb (as) Rabbine niyaz ettikten sonra şöyle buyruldu: "(Ey Eyyûb!) Ayağını yere vur! İşte yıkanılacak ve içilecek soğuk bir su" dedik. (Sâd 38/42) Bu emir üzerine Eyyûb aleyhisselam ayağını yere vurdu. Biri sıcak, biri soğuk, iki pınar fışkırdı. Sıcak suyla yıkanınca bedenindeki, soğuk sudan içince içindeki hastalıklardan kurtuldu ve sıhate kavuştu. Ardından mal ve mülkü kendisine iade edildi, yeniden çocuk sahibi oldu ve hastalığı yüzünden kendisinden yüz çeviren insanlar yeniden onun etrafında toplandılar.

Görüyorsunuz ya, "sabırın sonu selamettir" diyen atalarımız ne kadar da haklıymış. Tabii bir de, "sabreden derviş muradına ermiş" sözünü de ekleyebiliriz. Ama gelin görün ki, başımıza gelenlere sabretmekte zorluk çekiyoruz. Şeytan vızır vızır çalışarak bizi isyana teşvik ediyor. Diyelim ki aileniz maddi sıkıntılar çekiyor, ya da önemli bir sınavda başarısız oldunuz da günler geçmek bilmiyor veyahut sevdiğiniz bir yakınınızı kaybettiniz ya da aklınıza hiç gelmeyecek bir hastalık sizi buldu. Bu durumlarda, "neden ben?" diyerek Şeytan'a kapı aralamak yerine, aktif bir şekilde sabretmek, elimizden geleni yaptıktan sonra Rabbimize tevekkül edip, dua edelim. Hz. Eyyûb'un duasını dilimizden düşürmeyelim:

...أَبِي مَسْنِي الضُّرِّ وَأَنْتَ أَرْحَمُ
الرَّاحِمِينَ

(... Ennî messeniyed durru ve ente erhamur râhimîn)

"Başıma bir bela geldi, (sana sığındım), sen merhametlilerin en merhametlisin" (Enbiya 21/83)

